

O meu pé de laranja lima, José Mauro de Vasconcelos
© 1968, Companhia Melhoramentos de São Paulo, Brezilya
© 1989, Can Sanat Yayınları A.Ş.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Ciltli özel baskı, 1. basım: 2018
2. basım: Temmuz 2021, İstanbul
Bu kitabın 2. baskısı 5 000 adet yapılmıştır.

Tasarım yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)
Tasarım ve illüstrasyonlar: Burak Tıǧlı / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Levent Ofset Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.
Fatih Caddesi, Karadal Sokak, No: 13
Merter/Güngören, İstanbul
Sertifika No: 45163

ISBN 978-975-07-3905-7

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
canyayinlari.com/9789750739057
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 43514

JOSÉ MAURO DE
VASCONCELOS

ŞEKER
PORTAKALI

Portekizce aslından çeviren
EMRAH İMRE

♥can

José Mauro de Vasconcelos'un Can Yayınları'ndaki
diğer kitapları:

Güneşi Uyandırılım, **1983**

Kayığım Rosinha, **1983**

Yaban Muzu, **1984**

Kardeşim Rüzgâr, Kardeşim Deniz, **1985**

Delifişek, **1993**

Çıplak Sokak, **1994**

Kırmızı Papağan, **1998**

JOSÉ MAURO DE VASCONCELOS, 26 Şubat 1920'de, Rio de Janeiro yakınlarındaki Bangu'da doğdu. Yarı Kızılderili, yarı Portekizli yoksul bir ailenin on bir çocuğundan biriydi. Ailenin yoksulluğu nedeniyle, çocukluğunu Brezilya'nın kuzeydoğusundaki Natal kentinde, akrabalarının yanında geçirdi ve okumayı tek başına öğrendi. Resim, hukuk ve felsefe alanında öğrenim görmek istediye de vazgeçti. Natal'da iki yıl tıp eğitimi aldı. Çeşitli işlerde çalıştı. Boks antrenörlüğü, muz taşıyıcılığı, gece kulübünde garsonluk, ırgatlık, balıkçılık yaptı. Bir süre Kızılderililer arasında yaşadı. 1942 yılında yazdığı ilk romanı *Yaban Muzu*'yla eşine az rastlanır anlaticılık yeteneğini ortaya koydu. Ardından *Şeker Portakalı*, *Güneşi Uyandırırım*, *Kayığım Rosinha*, *Kardeşim Rüzgâr* *Kardeşim Deniz*, *Delifışek*, *Çıplak Sokak* gibi romanlarıyla ünü Brezilya sınırlarını aştı. Bugün yapıtları birçok ülkede büyük ilgiyle okunan yazar, 24 Temmuz 1984'te São Paulo'da öldü.

EMRAH İMRE, 1980'de İstanbul'da doğdu. Auckland Üniversitesi'nde Dilbilim ve Karşılaştırmalı Edebiyat öğrenimi gördü. İngilizce, Portekizce, İspanyolca ve Fransızcadan çeviriler yaptı. José Saramago, Gabriel García Márquez, Luisa Valenzuela, Mario Vargas Llosa, Carlos Fuentes, Virginia Woolf, Luis Sepúlveda, Gilbert Adair, Daniel Galera, Samanta Schweblin, César Aira gibi yazarların eserlerini Türkçeye çevirdi. 2011'den beri Can Yayınları'nda editörlük yapan Emrah İmre, İsviçre ve Yeni Zelanda'dan sonra yaşamını Brezilya'da sürdürmektedir.

Mercedes Cruaães Rinaldi, Erich Gemeinder
Francisco Marins ve hatta
Helene Rudge Miller (Piu-Piu!)
ve unutmadañ Sevgili “ođlum”
Fernando Seplinsky’ye

*

Asla ölmeyen Ciccillo Matarazzo
Arnaldo Magalhães de Giacomo’ya

*

Hasretle andığım kardeşim Luís’e,
yani Kral Luís’e ve ablam Glória’ya;

Luís yařamaktan yirmi yařında vazgeçti, Glória ise
yirmi dördünde hayatın yařamaya deđmediđine karar
verdi. Altı yaşımdayken bana şefkatin anlamını öğre-
ten Manuel Valadares’i de aynı şekilde hasretle anıyo-
rum...

Hepsi huzur içinde yatsın!

Ayrıca bir de

Dorival Lourenço da Silva

(Dodô, ne hüzdürür insanı ne de hasret!..)

BİRİNCİ KISIM

NOEL'DE BAZEN
BEBEK ŞEYTAN DOĞAR

Birinci Bölüm

Hayatın Kâşifi

Sokakta el ele geziniyorduk, hiç acelemiz yoktu. Totoca bana yaşamı öğretmekteydi. Bense halimden gayet memnundum, çünkü abim elimden tutmuş bana hayatı öğretmekteydi. Ama evin dışında öğretiyordu. Çünkü evdeyken her şeyi yalnız başıma öğrenip yalnız başıma yapar, böyle olunca da hep hata yaparak sonunda şamarı yerdim. Kısa bir süre öncesine kadar kimse bana vurmazdı. Derken yaptıklarımı keşfettiler ve benim itin teki olduğumu, şeytandan farkım

olmadığını, rengi bozuk olduğumu söyler oldular. Hiç umurumda değildi. O sırada sokakta olmasaydım şarkı söylemeye bile başlayabilirdim. Şarkı söylemek güzeldi. Totoca şarkı söylemenin ötesinde, ıslık çalmayı bilirdi. Bense onu ne kadar taklit etmeye uğraşsam da hiç ses çıkaramazdım. Totoca üzölmeyeyim diye bunun normal olduğunu, ağzımın henüz ıslık çalacak kadar gelişmediğini söylerdi. Ben de yüksek sesle şarkı söyleyemediğim için içimden söylerdim. Tuhaf bir şeydi ama yaptıkça daha fazla hoşuma gidiyordu. Annemin ben küçükük bir bebekken söylediğı bir şarkıyı hatırlıyordum. Güneşten korun-

mak için başına bir bez bağlayıp çamaşır teknesinin başına geçirdi. Beline bir önlük bağlar, saatler boyunca çamaşırını köpürte köpürte çitilerdi. Sonra yıkadıklarını sıkıp çamaşır ipine götürürdü. Hepsini bambuların arasına gerili ipe dizerdi. Bütün çamaşırılar aynı muameleden geçirdi. Evin bütçesine katkıda bulunmak için Dr. Faulhaber'in evinden gelen çamaşırılar da o yıkardı. Annem uzun boylu, sıska ama çok güzel bir kadındı. Koyu yanık tenli, dümdüz kara saçlıydı. Saçları açıkken beline kadar inerdi. En sevdiğim yanıysa şarkı söylemesiydi, ne zaman söylese öğrenmek için yanına sokulurdum.

